

การวิเคราะห์เนื้อหาค้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์

นางสาวสุพัตรา คุหาภรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทศนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-180-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CONTENT ANALYSIS OF MORALITY IN TELEVISION PROGRAMS

Miss. Supattra Kuhakarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-180-6

ทวัชอวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์เนื้หาค้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์

ไทย

นางสาวสุพัตรา ฐากาญจน์

ภาควิชา

โสดทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.กิตตานันท์ มลิทอง

ดร.อ่ำรุ่ง จันทวนิช

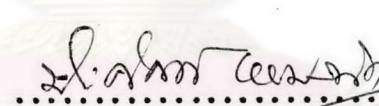

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

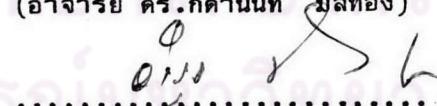
.....

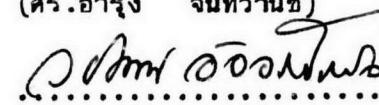
คอมบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ราวร วัชราภัย)

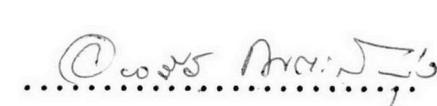
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ ห้อมสมิท)

.....

อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.กิตตานันท์ มลิทอง)
.....

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.อ่ำรุ่ง จันทวนิช)

.....

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วชิราหาร อัจฉริยะกุล)

.....

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจารีย์ พ ตะกั่วทุ่ง)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์

ชื่อนิสิต

นางสาวสุพัตรา คุหาภรณ์เจน

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.กิตานันท์ มณีทอง

ดร.อํารุณ จันทวนิช

ภาควิชา

ໄສທ້າຄນສຶກພາ

ปีการศึกษา

2529

หน้าที่

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรศัพท์คุณและสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรศัพท์คุณ

กสิกรรมตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษามี 2 ชนิด คือ รายการโทรศัพท์ศูนย์ จำนวน 164 รายการ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากรายการโทรศัพท์ที่แพร่ภาพในกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 24 มกราคม ถึง 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 336 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายชั้น จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินจริยธรรมในรายการ โทรทัศน์ และแบบสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ และสถิติ ico-สเปร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. รายการโทรศัพท์ทั้งหมดมีรายการที่มีเนื้อหาด้านจริยธรรมร้อยละ 72.57
จำแนกเป็นรายการที่มีจริยธรรมด้านบวกร้อยละ 71.8 และจริยธรรมด้านลบร้อยละ 28.2
เนื้อหาจัดเรียงด้านบวกและด้านลบที่เสนอมาเกิดสูตรคือ เนื้อหาเกี่ยวกับ ความยึดมั่นในคุณธรรม
รายการโทรศัพท์ที่เสนอ เนื้อหาจัดเรียงทั้งด้านบวกและด้านลบสูงสุดคือ รายการลักษณะและ

สภาพนิตร

1.1 รายการข่าวเสนอ เนื้อหาจريยธรรมด้านบวกมากที่สุด เกี่ยวกับความรักชาติ
เนื้อหาจريยธรรมด้านลบมากที่สุด เกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม

1.2 รายการสารคดี ส่วนใหญ่จะเสนอ เนื้อหาจريยธรรมด้านบวกและเสนอ
มากที่สุดในเรื่องของความรักชาติ

1.3 รายการบันเทิง เสนอ เนื้อหาจريยธรรมด้านบวกมากที่สุด เกี่ยวกับ
ความมีสติปัญญา เนื้อหาจريยธรรมด้านลบมากที่สุด เกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม

1.4 รายการละครและภาพนิตร เสนอ เนื้อหาจريยธรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ
มากที่สุด เกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เกี่ยวกับเนื้อหาด้านจريยธรรม
ในรายการโทรทัศน์ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจريยธรรมในรายการโทรทัศน์
และนักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหาจريยธรรมที่เสนอในรายการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นด้านบวก
หรือด้านลบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของนักเรียน ได้แก่ เพศ
ของนักเรียน สถานภาพสมรส รายได้ อาชีพ ของบิดามารดา และพฤติกรรมการรับสาร
กับผลการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น เรื่องพฤติกรรมจากการชมรายการโทรทัศน์

Thesis Title A Content Analysis of Morality in Television
Programs

Name Miss Supattra Kuhakarn

Thesis Advisor Kidanand Malithong, Ed.D.
 Amrung Chantavanich, Ph.D.

Department Audio-Visual Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purposes of the study were to analyze the morality content in the television programs, and the survey the students' opinions concerning the morality content in the television programs.

There were two groups of samples using in the study. The random sampling technique was utilized to obtain the first group of samples which was broadcasted in Bangkok Metropolis during January 24 to February 20, 1987. Three hundred and thirty-six Mathayom Suksa three students in the secondary schools under the auspices of the Department of General Education, Bangkok Metropolis, who were obtained by the multi-stage sampling technique were the second group of samples participated in the study.

The morality content analysis form for analyzing the morality content in the television programs, and a questionnaire to survey students' opinions were employed to collect data. The data were analyzed by means of percentage, and chi-square.

The results of the study revealed that :

1. The percentage of morality content in television programs was 72.57 % in which, 71.8 % and 28.2 % were in positive and negative aspects respectively. Morality content concerning attachment to religious values were mostly presented in the positive aspect as well as the negative one. The highest level of morality content in both positive and negative aspects was found in drama and movies

1.1 Positive morality concerning patriotism as well as negative morality content concerning attachment to religious values were mostly presented in the news program.

1.2 Positive morality content was mostly presented in the documentary program in which patriotism aspect was mostly presented.

1.3 Positive morality content concerning rationality and wisdom, and negative morality content concerning attachment to religious values, were mostly presented in the entertainment program.

1.4 Positive and negative morality content concerning attachment to religious values were mostly presented in drama and movies.

2. Mathayom Suksa Three students' opinions , concerning the morality content in television programs, were consonant with the result of an analysis of morality content in television programs. They found that the morality content in television programs, either positive or negative aspects, could be able to

apply to their dialy lives.

3. There was no relationship between factors in students' sexes, their parents' marriage status, family income , occupations, students' message receiving behavior, and the effect of their opinion or behavior changes from veiwing the television programs.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ ผู้เป็นที่เคารพรักยิ่งของสูง พระคุณของคุณแม่ และ
พี่สาว ผู้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจอันใหญ่หลวงในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กิตานันท์ มติทอง และอาจารย์ ดร.อัมรุช จันทรานิช
ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดีเยี่ยม

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน^{ท่าน}
อันได้แก่ อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอยสินิพ อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไข^{แก้ไข}
ปรับปรุงงานวิจัยนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เชาวาเลิศ เลิศชโภหาร ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มผลักดัน^{ให้}
ให้เกิดงานวิจัยนี้ขึ้น

ขอขอบคุณคณาจารย์และนักเรียนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือใน
การตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่น่ารักทุกท่าน ที่เป็นกำลังกายและกำลังใจช่วยสนับสนุน
ในงานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของบุคลากรที่กล่าวนามมาทั้งหมด เป็นอย่างยิ่ง
จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สุพัตรา คุหาภัยจัน

บทคัดย่อภาษาไทย ๙

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๙

กิตติกรรมประกาศ ๙

สารบัญตาราง ๙

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	✓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	✓ ขอบเขตของการวิจัย	5
	ข้อคุกคงเบื้องต้น	7
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
	ข้อจำกัดของการวิจัย	8
	ประโยชน์ของการวิจัย	8
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
3	วิธีดำเนินการวิจัย	27
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา	28
	การวิเคราะห์เนื้อหา	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5	สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	50

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก รายชื่อ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	64
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม แบบประเมิน เนื้อหาจริยธรรม	65
ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย รายละเอียดตารางของการวิเคราะห์ข้อมูล	79
ประวัติผู้เขียน	89

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของความถี่ เนื้อหาจริยธรรม จำแนกตามประเภท รายการ โทรทัศน์	35
2 จำนวนและร้อยละของความถี่ เนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในรายการ โทรทัศน์ จำแนกตามประเภทจริยธรรม	36
3 จำนวนและร้อยละของ เนื้อหาจริยธรรมด้านบวก จำแนกตามประเภท รายการ โทรทัศน์	37
4 จำนวนและร้อยละของ เนื้อหาจริยธรรมด้านลบจำแนกตามประเภท รายการ โทรทัศน์	39
5 เปรียบเทียบ เนื้อหาจริยธรรมด้านบวก จำแนกตามประเภทรายการ โทรทัศน์	40
6 เปรียบเทียบ เนื้อหาจริยธรรมด้านลบ จำแนกตามประเภทรายการ โทรทัศน์	42
7 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในเรื่องผลต่อการเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็นหรือพฤติกรรมจากการชมรายการ โทรทัศน์กับองค์ประกอบ ต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง	45
8 ค่าร้อยละของจำนวนผู้เลือกตอบแบบสอบถาม ในจริยธรรมแต่ละด้าน จำแนกตามรายการ โทรทัศน์ที่สอบถาม	46
9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	80
10 จำนวนและร้อยละของอายุผู้ตอบแบบสอบถาม	80
11 จำนวนและร้อยละของบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วย	81
12 จำนวนและร้อยละของสถานภาพสมรสของบุคคล	81
13 จำนวนและร้อยละ ระดับการศึกษาของบุคคล	82
14 จำนวนและร้อยละของอาชีพบุคคล	82
15 จำนวนและร้อยละของระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	จำนวนและร้อยละของการรับสารจากสื่อมวลชน	83
17	จำนวนและร้อยละของการเป็นเจ้าของเครื่องรับโทรทัศน์	84
18	จำนวนและร้อยละของสถานที่กลุ่มตัวอย่างชุมชนโทรทัศน์	84
19	จำนวนและร้อยละของความน้อยในการชมโทรทัศน์	85
20	จำนวนและร้อยละของเวลาในการชมโทรทัศน์ในแต่ละวัน	85
21	จำนวนและร้อยละของรายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบชมมากที่สุด ..	86
22	จำนวนและร้อยละของสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบชม	86
23	จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมกายหลังการชมโทรทัศน์	87
24	จำนวนและร้อยละของบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างทำเรื่องราวจากการชม โทรทัศน์ไปพูดคุยกับ	87
25	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมจากการชมรายการโทรทัศน์	88
26	จำนวนและร้อยละของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังชมรายการ โทรทัศน์	88

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**